

Ermes Ronchi
ODRIJEŠITI JEDRA
*Komentari
nedjeljnih i blagdanskih evanđelja
Godina A*

Naslov izvornika:

Ermes Ronchi:

Sciogliere le vele. Commenti ai Vangeli festivi. Anno A

© 2008 Edizioni San Paolo s.r.l.

Piazza Soncino, 5 – 20092

Cinisello Balsamo (Milano)

www.edizionisanpaolo.it

Nakladnik i copyright za hrvatsko izdanje:

© 2020 by SALESIANA d. o. o.

Omiška 8, Zagreb

salesiana@salesiana.hr

www.salesiana.hr

Biblijski tekstovi preuzeti iz:

Biblija (džepno izdanje), Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2016.

s dopuštenjem nakladnika

Za nakladnika: Mihovil Kurkut

Prijevod: Anto Stojić

Lektura: Katica Majdandžić-Stupac, Viktorija Lijović

Grafičko oblikovanje korica: Ivana Štrbić

Grafička priprema: Salesiana d. o. o.

Tisak: Denona d. o. o., Zagreb

ISBN 978-953-205-195-7

ERMES RONCHI

ODRIJEŠITI JEDRA

KOMENTARI
NEDJELJNIH I BLAGDANSKIH EVANĐELJA
Godina A

Salesiana

Zagreb, 2020.

UVOD

Odriješiti jedra

Ja sam jedro, Bog je vjetar.

Ta lijepa slika, uzeta iz razgovora s filozofom Norbertom Bobbajem, govori o iskustvu koje svi doživimo kada se približimo Božjoj riječi: osjetimo snagu koja već djeluje, a naš je poziv postati *jedrom*, postati ljudima koji hvataju Božji vjetar.

Ta slika govori da je vjera kao putovanje na Ilijinim kolima, na Joninoj lađi, barkom do Betsaide ili prašnjavim putovima Palestine... Podsjeća na zadaću, potrebu i radost da se izveze na pučinu prema novim morima: u Bogu se otkrivaju nova mora koja pozivaju na plovidbu (De Lèon).

Kada je Isus u nazaretskoj sinagogi predstavio svoje poslanje (Lk 4, 18–19), jedna od ključnih riječi koje je upotrijebio Luka evanđelist bila je grčka riječ *áfesis*, prevedena kao *sloboda – oslobođenje*. Riječ je to tako draga našim ušima, draga našoj povijesti. Ali grčki korijen te riječi označava kretanje od jednoga mjesta do drugoga, ukazuje na snagu koja tjera naprijed, na lađu koja plovi, na odapetu strijelu koja leti, na karavanu koja se kreće; podsjeća na vjetar, na budućnost i otvorene prostore. U nazaretskoj je sinagogi, dakle, čovječstvo koje se podiže i hvata vjetar prema radosti, svjetlosti i

slobodi. Ne vlastitom snagom, nego po zrnu svjetla koje je odnekuda došlo. Bog je tim ljudima vjetar.

Ova je knjiga skup članaka, tj. komentara nedjeljnih i blagdanskih evanđelja objavljivanih subotom u dnevnom listu *Avvenire*, koji slijede liturgijski ciklus godine A.

Ovo nisu propovijedi nego kratke bilješke za nedjeljne propovijedi, iskrice za suvremene čitatelje koji čitaju na brzinu tražeći što je u tom sadržaju bitno i lako čitljivo.

Takva vrsta komentara evanđelja ne podrazumijeva egzegezu, nego »duhovno« prvenstvo koje nudi životni dodir i budi nadu.

Na ovim stranicama nema obrađenih kateheza. Ovo je više svojevrsna *paráclesis*, molitva koja želi ohrabriti, ojačati da se Rijéči pjeva, kako bi nas i dalje osvajala. Bog se, doista i dalje opravdano nudi čovjeku jer samo on može ispuniti život. Čvrsto vjerujem da je zazivati Krista, istinski ga zazivati, isto što i jačati život.

U ovim razmišljanjima zrcali se iskustvo da nam Bog i danas govori jezikom ljepote i radosti, da je Riječ sama ljepota.

Božansko uvijek rascvjetava ljudsko; svaka je kristologija ujedno i antropologija koja nadilazi samu sebe težeći prema punini, a svaka je antropologija zapravo nepotpuna ili ograničena kristologija.

Ne zanima nas ono sveto koje ne promiče ljudsko, koje se ne događa u središtu života.

Da bi se zadobila snaga Riječi, treba uporno i s ljubavlju preispitivati Sveto pismo, treba oslušivati Boga dugo i u predanoj šutnji. Prije svega treba biti siromašan duhom, prepustiti se Riječi i slijediti putove koji nisu naši putovi, putove koji su iznad naših putova.

VRIJEME DOŠAŠĆA

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA

NAŠA GLAD ZA NEBOM

Iz 2,1–5:

Gospodin sabire sve narode u vječni mir kraljevstva Božjega.

Rim 13,11–14a:

Blizu je spasenje naše.

Mt 24,37–44:

Bdijte da budete pripravnici za njegov dolazak!

»Kao u dane Noine, tako će biti i dolazak Sina Čovječjega. Kao što su u dane one – prije potopa – jeli i pili, ženili se i udavali do dana kad Noa uđe u korablju i ništa nisu ni slutili dok ne dođe potop i sve odnije – tako će biti i dolazak Sina Čovječjega. Dvojica će tada biti u polju: jedan će se uzeti, drugi ostaviti. Dvije će mljeti u mlinu: jedna će se uzeti, druga ostaviti.« »Bdijte dakle jer ne znate u koji dan Gospodin vaš dolazi. A ovo znajte: kad bi domaćin znao o kojoj straži kradljivac dolazi, bdio bi i ne bi dopustio potkopati kuće. Zato i vi budite pripravnici jer u čas kad i ne mislite Sin Čovječji dolazi.«

Došašće je vrijeme prorokâ i dovoljno je pustiti da oni govore, i to ne ono što će se dogoditi u koje drugo vrijeme, nego ono što se događa onkraj vremena, negdje u dubinama; dopustiti da govore Izaijini snovi u kojima koplja postaju srpovi, a ratovi tek stare legende.

U dane Noine jeli su i pili, ženili se i udavali. Isus ne govori o grijesima ili nepravdama, nego o pukoj svakodnevnici, samo o njoj, ne o izgredima ili nevoljama,

nego samo o životu bez proroštva i životu neosjetljivu za ono bitno.

Dani su Noini dani Božje odsutnosti, to su i moji dani kada stvaram popis najnužnijih potreba i ne umijem sanjati, kada se zadovoljim i ne umijem pokazati da je tajna mogega života iznad mene. Noini su dani naši dani kada tažimo svoju veliku glad za nebom malim zemaljskim zalogajima.

Dvojica će biti u polju: jedan će se uzeti, drugi ostaviti. Sin Čovječji doći će kao kradljivac. Doći će iznenada i ukrasti sve što ne bude bitno, ostat ćeš siromašan i ne ćeš više srce predavati novcu i stvarima. Bog krađe stvari da te usmjeri na bitno, da ostaneš siromašan i gol u svoj svojoj čistoj ljudskosti kako bi te vratio istini, jednostavnosti odnosâ i i dobrobiti svoje stvaralačke ljubavi. Bog ti želi reći da on nije među stvarima i da ti ne trebaš ništa osim biti to što jesi, ne trebaš biti čovjekom dviju haljina, čovjekom torbâ i sandala, nego čovjek pozvan na sutra bogato Riječju i mirom, prijateljem kojemu možeš povjeriti svoju dušu, kojemu ćeš biti to bliži što se dublje budeš spuštao u dubine svoje iskonske ljudskosti.

*Dolazi noću, kada ga ne možeš vidjeti; kada možeš osjetiti njegovu ruku, ali ne i opisati njegov lik, možeš osjetiti njegov duboki dah u vremenu, ali ga ne možeš osjetiti kao konačno očitovanje ni tebi ni svima drugima. Kradljivčev je prepad iznenadan, kaže Matej, ali bremenit, ne nasiljem nego gorljivošću. Mnogi imaju iskustvo Boga i njegove silovitosti: *Zaveo si me, navalio si na mene i osvojio me, bio si goruća buktinja u meni.* Silovit Božji zahvat ispisuje priču Boga među nama, ispisuje vrijeme došašća, vječnost Božića.*

Gospodin dolazi kao kradljivac koji želi ono što je u tebi, u tvojoj kući jer u tebi je istinska dragocjenost i on to traži, to mu treba. U meni je blago za kojim Bog čezne. To sam zapravo ja sâm, rijeka mojega postojanja koja valja blato i zrnca zlata, ništavnu krhkost i veličanstvenu snagu i ljubav koje Bog želi darovati ljudskomu srcu.

Liturgijski kalendar

Nedjelje i zapovijedani blagdani

GODINA A
2019. – 2020.

PROSINAC 2019.

- 1. N 1. došašća
- 8. N 2. došašća
- 9. po Bezgrješno Začeće BDM
- 15. N 3. došašća
- 22. N 4. došašća
- 25. sr Božić –
rođenje Gospodinovo
- 29. N Sveta obitelj

SIJEČANJ 2020.

- 1. sr Sveta Marija
Bogorodica
- 5. N 2. po Božiću
- 6. po Bogojavljenje
- 12. N Krštenje Gospodinovo
- 19. N 2. kroz godinu
- 26. N 3. kroz godinu

VELJAČA 2020.

- 2. N 4. kroz godinu
- 9. N 5. kroz godinu
- 16. N 6. kroz godinu
- 23. N 7. kroz godinu

OŽUJAK 2020.

- 1. N 1. korizmena
- 8. N 2. korizmena

- 15. N 3. korizmena
- 22. N 4. korizmena
- 29. N 5. korizmena

TRAVANJ 2020.

- 5. N Cvjetnica
- 12. N Uskrs, nedjelja
uskrsnuća
Gospodinova
- 19. N 2. vazmena
- 26. N 3. vazmena

SVIBANJ 2020.

- 3. N 4. vazmena
- 10. N 5. vazmena
- 17. N 6. vazmena
- 24. N 7. vazmena*
- 28. Č Uzašašće
Gospodinovo
- 31. N Duhovi – Pedesetica

LIPANJ 2020.

- 7. N Presveto Trojstvo
- 11. Č Tijelovo
- 14. N 11. kroz godinu
- 21. N 12. kroz godinu
- 28. N 13. kroz godinu
- 29. po Sveti Petar i Pavao, ap.

SRPANJ 2020.

- 5. N 14. kroz godinu
- 12. N 15. kroz godinu
- 19. N 16. kroz godinu
- 26. N 17. kroz godinu

KOLOVOZ 2020.

- 2. N 18. kroz godinu
- 9. N 19. kroz godinu
- 15. su Uznesenje BDM
- 16. N 20. kroz godinu
- 23. N 21. kroz godinu
- 30. N 22. kroz godinu

RUJAN 2020.

- 6. N 23. kroz godinu
- 13. N 24. kroz godinu
- 14. po Uzvišenje
Svetoga Križa

- 20. N 25. kroz godinu
- 27. N 26. kroz godinu

LISTOPAD 2020.

- 4. N 27. kroz godinu
- 11. N 28. kroz godinu
- 18. N 29. kroz godinu
- 25. N 30. kroz godinu

STUDENI 2020.

- 1. N 31. kroz godinu
Svi sveti
- 2. po Spomen svih
vjernih mrtvih
- 8. N 32. kroz godinu
- 9. po Posveta lateranske
bazilike
- 15. N 33. kroz godinu
- 22. N Krist Kralj

* Ova knjiga ne donosi propovijed za 7. vazmenu nedjelju zato što je nema ni u izvorniku.

Bilješka o autoru

ERMES RONCHI redovnik je i svećenik Reda slugu Blažene Djevice Marije (OSM). Rodio se 1947. godine u Racchiusu di Attimisu, u talijanskoj pokrajini Friuli, na sjeveroistoku Italije. Filozofske i teološke studije završio je na Pontifikalnome teološkom fakultetu *Marianumu*, doktorirao je vjerske znanosti i antropologiju na Sorboni u Parizu, proučavajući početke monaštva.

Godine 2016., na poziv pape Franje, propovijedao je korizmene duhovne vježbe Rimskoj kuriji.

Predaje Teološku estetiku i Ikonografiju na Marianumu, autor je mnoštva biblijskih i duhovnih tekstova. Piše kolumne u raznim dnevnim novinama.

SADRŽAJ

UVOD	
<i>Odriješiti jedra</i>	5

VRIJEME DOŠAŠĆA

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA	
NAŠA GLAD ZA NEBOM	9
2. NEDJELJA DOŠAŠĆA	
U SRCU ŽIVOTA	12
3. NEDJELJA DOŠAŠĆA	
POVIJA SE TEK NA BOŽJI DAH	15
4. NEDJELJA DOŠAŠĆA	
ČOVJEK POSLUŠAN SNOVIMA	18

BOŽIĆ I BOŽIĆNO VRIJEME

25. PROSINCA – BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>polnočka</i>	
VRHUNAC POVIJESTI	23
25. PROSINCA – BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>misa zornica</i>	
SUD SVIJETU	26
25. PROSINCA – BOŽIĆ – ROĐENJE GOSPODINOVO / <i>danja misa</i>	
BOG ĆE ŽIVJETI OD TVOJE LJUBAVI	29
NEDJELJA U BOŽIĆNOJ OSMINI	
SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA	
ŠTITITI ŽIVOTE VLASTITIM ŽIVOTOM	32

1. SIJEČNJA – SVETA MARIJA BOGORODICA SRCE OD SVJETLA	35
2. NEDJELJA PO BOŽIĆU SVJETLO U GLINENOJ POSUDI	38
6. SIJEČNJA – BOGOJAVLJENJE (SVETA TRI KRALJA) MUDRACI GRIJEŠE, ALI I DALJE GLEDAJU U NEBO	41
NEDJELJA NAKON BOGOJAVLJENJA KRŠTENJE GOSPODINOVO MOJ JE ŽIVOT BOŽJA PRIČA	44

VRIJEME KROZ GODINU

Prvi dio

2. NEDJELJA KROZ GODINU KRIŽ I PRIJEVARA	49
3. NEDJELJA KROZ GODINU ONAJ STVORITELJEV POGLED	52
4. NEDJELJA KROZ GODINU PRAVO ČOVJEKOVO LICE	55
5. NEDJELJA KROZ GODINU KAO SVJETLO KOJE ŽIVI OD SUSRETA	58
6. NEDJELJA KROZ GODINU ZADAĆA JE ZAKONA OSTVARITI ČOVJEKA	61
7. NEDJELJA KROZ GODINU BUDITE SAVRŠENI: LJUBITE KAO ŠTO BOG LJUBI	64
8. NEDJELJA KROZ GODINU TRAŽITE KRALJEVSTVO BOŽJE, NAĐITE SLOBODU	67

KORIZMENO VRIJEME

1. KORIZMENA NEDJELJA NEBO IZNAD MILANA	73
2. KORIZMENA NEDJELJA RASVIJETLIO JE ŽIVOT	76
3. KORIZMENA NEDJELJA POSTATI IZVOROM	79
4. KORIZMENA NEDJELJA ČOVJEK JE NAJUZVIŠENIJI PUT	82
5. KORIZMENA NEDJELJA BOŽJE SUZE	85
NEDJELJA MUKE GOSPODINOVE – CVJETNICA LJUBLJENI I PONOR	88

USKRS I VAZMENO VRIJEME

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODINOVA BUDUĆNOST BEZ NASILJA POSTOJI	93
2. VAZMENA NEDJELJA LJUBAV JE ISPISALA SVOJU PRIČU RANAMA	96
3. VAZMENA NEDJELJA SLUŠATI GA ZNAČILO JE GORJETI	99
4. VAZMENA NEDJELJA IZABERI ŽIVOT	102
5. VAZMENA NEDJELJA VIDJETI NEVIDLJIVO	105
6. VAZMENA NEDJELJA MISTIKA I ETIKA	108

UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO MI, GLASOVI APSOLUTNOGA	111
---	-----

DUHOVI – PEDESETNICA JEDNO U KRISTU, RAZLIČITI U DUHU	114
--	-----

VRIJEME KROZ GODINU

Drugi dio

PRESVETO TROJSTVO ZAGRLJAJ, NE POJAM	119
---	-----

TIJELOVO – SVETKOVINA TIJELA I KRVI KRISTOVE IZGUBLJENI U PUSTINJI, DRUGI JE NAŠ KRUH	122
---	-----

9. NEDJELJA KROZ GODINU SAMO LJUBAV PREPOZNAJE	125
---	-----

10. NEDJELJA KROZ GODINU UŽIVANJE U POZIVU	128
---	-----

11. NEDJELJA KROZ GODINU ŽIVOTNA POLJA NISU NEPLODNA	131
---	-----

12. NEDJELJA KROZ GODINU GNIJEZDO U NJEGOVI RUKAMA	134
---	-----

13. NEDJELJA KROZ GODINU PEDAGOGIJA KRIŽA I ČAŠE VODE	137
--	-----

14. NEDJELJA KROZ GODINU NAUČITI UMIJEĆE BLAGOSLIVLJANJA	140
---	-----

15. NEDJELJA KROZ GODINU SNAGA JE U SJEMENU	142
--	-----

16. NEDJELJA KROZ GODINU ŽELIŠ LI UNIŠTITI ZLO? NE GLEDAJ KUKOLJ NEGO PŠENICU	145
---	-----

17. NEDJELJA KROZ GODINU ČOVJEK ODE SAV RADOSTAN...	148
18. NEDJELJA KROZ GODINU PODIJELJEN KRUH POSTAJE KRUH BOŽJI	151
19. NEDJELJA KROZ GODINU ZAGRLJAJ NAD VODAMA	154
20. NEDJELJA KROZ GODINU MAJKA POZNA BOŽJE SRCE	157
21. NEDJELJA KROZ GODINU PITANJE U DUBINAMA NIJEME DUŠE	160
22. NEDJELJA KROZ GODINU PATNJE BOGA KOJI NAS LJUBI	163
23. NEDJELJA KROZ GODINU TRUD I RADOST DA PRIDOBIJEŠ BRATA	166
24. NEDJELJA KROZ GODINU PLOVITI PREMA NOVIM ZORAMA	169
25. NEDJELJA KROZ GODINU ON TRAŽI I U KASNE URE	172
26. NEDJELJA KROZ GODINU PROTURJEČJA LJUDSKOGA SRCA	175
27. NEDJELJA KROZ GODINU VINOGRADAR KOJI NE GUBI VRIJEME NA OSVETU	178
28. NEDJELJA KROZ GODINU ČOVJEK KOJI JE POGRJEŠNO RAZMIŠLJAO O BOGU	181
29. NEDJELJA KROZ GODINU A TI, ŠTO I KOMU VRAĆAŠ?	184
30. NEDJELJA KROZ GODINU ONAJ KOJI UMNAŽA SRCE	187

31. NEDJELJA KROZ GODINU BOŽANSKA LUDOST SLUŽENJA	190
32. NEDJELJA KROZ GODINU PRIJEĆI PRAG NOĆI I SAMOĆE	193
33. NEDJELJA KROZ GODINU PJESAN O SPOSOBNOSTI STVARANJA	196
KRIST KRALJ SVEGA STVORENJA DALEKO OD SIROMAHA, DALEKO OD BOGA	199

SVETKOVINE I BLAGDANI

9. PROSINCA – BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BLAŽENE DJEVICE MARIJE NANOVO STVORENA NEVINOST	205
29. LIPNJA – SVETI PETAR I PAVAO, APOSTOLI A TI, ŠTO TI KAŽEŠ, TKO SAM JA?	208
15. KOLOVOZA – UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE NJEZINA JE SLAVA I NAŠA SLAVA	211
14. RUJNA – UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA KRIŽ PODIŽE ZEMLJU I SPUŠTA NEBO	214
1. STUDENOGA – SVI SVETI NOVE SLUTNJE ČOVJEČANSTVA	217
2. STUDENOGA – SPOMEN SVIH VJERNIH MRTVIH PRIVEDI IH UŽIVANJU LICA SVOJEGA	220
9. STUDENOGA – POSVETA LATERANSKE BAZILIKE HRAMSKO KAMENJE I NAZAREĆANINOVO TIJELO	223
 Liturgijski kalendar Godina A (2019. – 2020.)	 226
Bilješka o autoru	229

{ ERMES RONCHI }

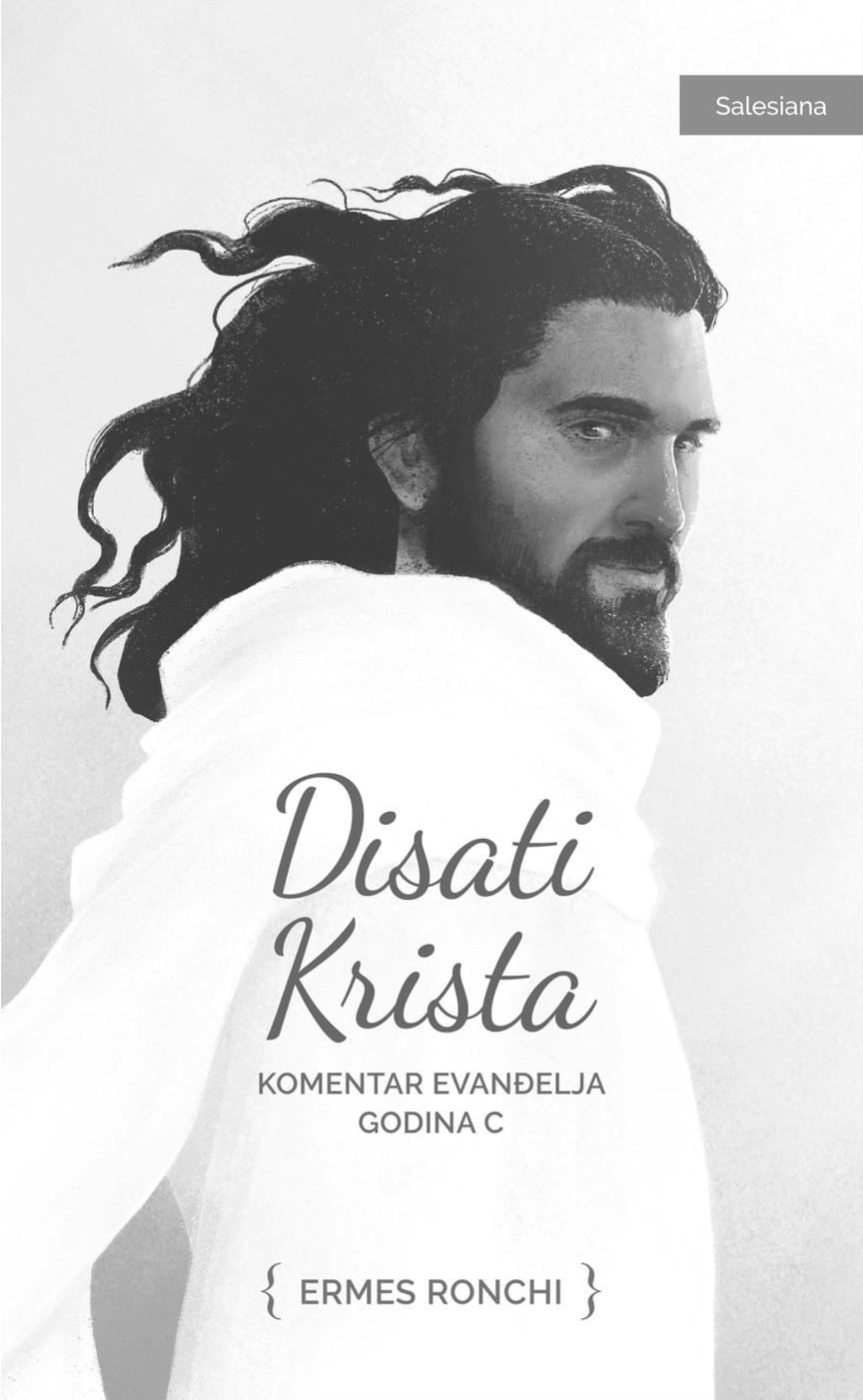
Abece da Života

KOMENTAR EVANĐELJA
GODINA B

Salesiana

Salesiana

Disati Krista

KOMENTAR EVANĐELJA
GODINA C

{ ERMES RONCHI }

Sva prava pridržana. Nijedan se dio ove knjige ne smije umnožavati, fotokopirati, reproducirati ni prenositi u bilo kakvu obliku (elektronički, mehanički i sl.) bez prethodne pisane suglasnosti nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001056781.

ISBN 978-953-205-195-7

Tiskano u Hrvatskoj, veljača 2020.

1 2 3 4 5 • 24 23 22 21 20